

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/394/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1406224674
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kuchtová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1406224674.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Kuchtovej a členov senátu JUDr. Martina Murgaša a JUDr. Aleny Svetlovskej v právnej veci navrhovateľov: 1/ E. C., F. L., Y. Č.. XXX/XX, X/ R. H., F. L., F. XXX/XX, X/ R. C., F. N. XXX, všetci traja navrhovatelia zast. advokátkou JUDr. Ingrid Zlochovou, AK Galvaniho 12, Bratislava proti odporcovi: Slovenský pozemkový fond, so sídlom Bútkova cesta 56, Bratislava, zast. AK BOLLARDT, s.r.o. so sídlom Štúrova 4, Bratislava v konaní o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Malackách zo dňa 10. mája 2012, č.k. 5C 42/08-153 a proti uzneseniu Okresného súdu v Malackách zo dňa 4.7.2012, č.k. 5C 42/2008-167 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu v Malackách zo dňa 10. mája 2012, č.k. 5C 42/08-153 potvrdzuje.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľom v 1/ až 3/ rade trovy právneho zastúpenia v sume 159,16 €, k rukám právneho zástupcu navrhovateľa, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Uznesenie Okresného súdu v Malackách zo dňa 4. Júla 2012, č.k. 5C 42/2008-167 mení tak, že odporca je povinný zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 99,50 € v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že spoluvlastnícky podiel v rozsahu 1/6 na pozemku parc. č. XXX o výmere 9.884 m² druh pozemku - orná pôda zapísaná na N. Č.. XXXX L. V. Y., katastrálne územie L., patrí do dedičstva po nebohom N. C., W.. XX.X.XXXX, A. X.X.XXXX. Zároveň súd prvého stupňa navrhovateľom náhradu trov konania nepriznal.

Pôvodným návrhom pôvodný navrhovateľ N. C. žiadal, aby súd rozhodol o vlastníctve k nehnuteľnosti a to k spoluvlastníckemu podielu v rozsahu 1/6 na pozemku parc. č. XXX o výmere 9.884 m², katastrálne územie L.. Uviedol, že podľa N. Č.. XXXX je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu v rozsahu 5/6 uvedeného pozemku, ktoré nadobudol na základe darovacej zmluvy zo dňa 14.1.1950 od jeho rodičov R. C. E. R. C.. Podľa darovacej zmluvy parcela č. 850 bola na neho prevedená „v celosti“. Je pravdou, že v čase uzavretia darovacej zmluvy bol v pozemkovníčnom výpise č. XXX ako vlastníkom evidovaný aj nezvestný S. O. spolu so spoluvlastníckym podielom 1/6, avšak rodičia navrhovateľa ako darcovia vyhlásili, že nehnuteľnosti v predmetnej vložke vlastní v celosti a nezvestný S. O. je tam omylom uvedený. Mal zato, že mu pozemok parc. č. XXX v celosti bol darovaný, a že na základe darovacej zmluvy sa stal výlučným vlastníkom tohto pozemku.

Následne však uznesením OS BA pod č.d. 884/50 v pozemkovej knihe v novozriadenej vložke č. XXXX, ktorá bola odčlenená od vložky č. XXX v jeho prospech bolo vložené titulom daru vlastnícke právo len na 10/12 (t.j. 5/6) na pozemku parc. č. XXX v katastrálnom území L.. Zostávajúce časti 2/12 (1/6) bol pozemok evidovaný v prospech nezvestného S. O.. Navrhovateľ uviedol, že po povolení vkladu spoluvlastníckeho podielu vo výške 5/6 na základe darovacej zmluvy, t.j. od 31.1.1950 trvale užíval a užíva pozemok parc. č. XXX, ako jeho výlučný vlastník v presvedčení, že vlastnícke právo k celému pozemku mu patrí na základe darovacej zmluvy. Mal zato, že vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu v rozsahu 1/6 nadobudol vydržaním ku dňu 1.1.1962. Od 1.1.1951 bol oprávneným držiteľom spoluvlastníckeho podielu podľa ust. § 145 ods. 1 Obč. zák. č. 141/1950 Zb., nakoľko bol dobromyseľný v tom, že mu pozemok patrí v celosti. Spoluvlastnícky podiel 1/6 je podľa všetkého spoluvlastníckym podielom nezisteného neznámeho vlastníka, s ktorým podľa § 16 ods. 1 písm. b/, v spojení s § 13 zák. 180/1195 Zb. nakladá odporca - Slovenský pozemkový fond. Navrhovateľ sa obrátil na odporcu predtým, ako chcel spísať u notára osvedčenie vyhlásenia o vydržaní spoluvlastníckeho podielu. Odporca však s nadobudnutím vlastníckeho práva vydržaním nesúhlasil. Mal zato, že vydržať vlastnícke právo môže len oprávnený držiteľ. Poukázal na tú skutočnosť, že v kúpnopredajnej zmluve zo dňa 5.2.1938, na základe ktorej rodičia pôvodného navrhovateľa N. C. kúpili od vlastníkov okrem iných nehnuteľností aj parc. č. XXX zapísanú v PKV č. XXX, je síce uvedený ako účastník i S. O., avšak poukázali na čl. 4 tejto zmluvy, kde sa uvádza, že je nezvestný, a preto predmetnú zmluvu S. O. ju neuzavrel a ani nemohol, keď bol nezvestný. Nehnuteľnosť nemohla byť prevedená v celosti, ale iba v spoluvlastníckom podiele 5/6.

Navrhovateľ N. C. A. H. X.X.XXXX a jeho právnymi nástupcami sú navrhovatelia v 1/ až 3/ rade, ktorí so vstupom do konania súhlasili. Následne súd prvého stupňa pripustil zmenu návrhu v časti petitu, aby súd určil, že spoluvlastnícky podiel v rozsahu 1/6 na pozemku parc. č. XXX o výmere 9.884 m² zapísaný na LV č. XXXX L.U. V. Y., V. Ú. L., patrí do dedičstva po nebohom N. C..

Súd prvého stupňa po vykonaní dokazovania mal za preukázané, s poukazom na kúpnopredajnú zmluvu zo dňa 5.2.1938, že v predmetnej zmluve sa predávajúci L. O., Q. L. C.. O., E. O., L. O., U. T., J. O. E. S. O. na jednej strane a kupujúci R. E. Y. R. C., teda rodičia pôvodného navrhovateľa N. C. kúpili okrem iných aj parc. č. XXX. V tejto kúpnopredajnej zmluve bol uvedený ako predávajúci aj S. O., pričom predávajúci sa zaviazali k „výmazu práva vdovy X. O. a k upraveniu pozemkovej knihy ohľadom nezvestného S. O.“. Následne darovacou zmluvou zo dňa 14.1.1950 rodičia pôvodného navrhovateľa darovali viaceré nehnuteľnosti, okrem iného aj parc. č. XXX vo vložke č. XXXX, katastrálne územie L., pôvodnému navrhovateľovi. Súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 115 a 116 ods. 1 zák. č. 141/1950 Zb. a ust. § 145 ods. 1, 2 a § 56 ods. 1, 2 Obč. zák. č. 141/1950 Zb. návrhu vyhovel, keď mal zato, že boli splnené podmienky pre vydržanie. Poukázal na právo platné do 31.12.1950, kedy bola na Slovensku vydržacia doba 32 rokov, pričom zákon č. 141/1950 Zb. s účinnosťou od 1.1.1951 ustanovil vydržanie vlastníckeho práva 10 rokov, pričom pre vydržanie, ktorého doba začala plynúť pred týmto dátumom platilo, že skončí uplynutím pôvodnej lehoty, najneskôr však do 31.12.1960. Vydržanie bolo do 31.12.1950 a od 1.1.1951 do 31.3.1964 s výnimkou vecí, ktoré boli v socialistickom vlastníctve. Vyžadovala sa dobromyseľná nepretržitá držba. Právo platné na území Slovenska do 31.12.1950 vyžadovalo dobromyseľnosť pri nastúpení do držby, kým podľa zákona č. 141/1950 Zb. bola potrebná počas celého plynutia vydržacej doby. Súd prvého stupňa uzavrel, že právny predchodca navrhovateľov bol dobromyseľný pri nastúpení držby s poukazom na uzavretú darovaciu zmluvu, pričom nikdy nebol rušený v držbe, zároveň súd uviedol, že platnosť, resp. neplatnosť darovacej a kúpnej zmluvy nikto z účastníkov nespochybňoval. V kúpnopredajnej zmluve predávajúci uviedli, že predmetom zmluvy je predávaná nehnuteľnosť bez tiarch. Nakoľko zmluvu S. O. nemohol podpísať, riešilo sa to tým, že túto skutočnosť mali vysporiadať predávajúci (v zmluve uvedené „upraviť predávajúci“). Na základe týchto skutočností rodičia pôvodného navrhovateľa boli presvedčení, že kúpili celú parcelu č. 850, v katastrálnom území Stupava. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 460 a ust. § 473 ods. 1 Obč. zák. návrhu vyhovel, keď vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti nadobudol právny predchodca navrhovateľov, a preto bol dôvodný návrh navrhovateľov na určenie, že nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu patrí do dedičstva po právnom predchodcovi terajších navrhovateľov.

O trovách prvostupňového konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 150 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh navrhovateľov v celom rozsahu zamietne. Uviedol, že kúpnopredajná zmluva z roku 1940 výslovne zmieňuje povinnosť predávajúcich k upraveniu pozemkovej knihy ohľadom nezvestného S. O.. Mal zato, že kupujúci, teda rodičia pôvodného navrhovateľa museli vedieť, že sa papierovo nestávajú vlastníkami v celosti sporného pozemku a musia nasledovať ďalšie právne kroky, aby boli aj v pozemkovej knihe riadne evidovaní ako výluční vlastníci. Poukázali na Zbierku súdnych rozhodnutí pod R 65/1972, že vedomie, že niekto vlastní iba spoluvlastnícky podiel nehnuteľnosti vylučuje, (ak nehnuteľnosť užíva celú výlučne sám), dobromyseľnosť v tom, že mu vec patrí celá, ak nedošlo k udalosti, ktorá odôvodnene mohla v užívaní vyvolať presvedčenie, že sa stal vlastníkom aj ostatných spoluvlastníckych podielov. Poukázali na čl. 7 darovacej zmluvy zo 14.1.1950, že S. O. je ako jednošestinový spoluvlastník sporného pozemku uvedený omylom, ak je potrebné vykonať ešte ďalšie formálne úkony, t.j. úpravy v pozemkovej knihe, obvyklá opatrosť vyžadovala, aby nadobúdatelia dohliadli na to, aby formality boli splnené. Poukázali aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 12.8.2004 sp. zn. 22Cdo 1581/2004, v zmysle ktorého, ak sa účastníci zmluvy o prevode nehnuteľnosti dohodnú na tom, že úradné záležitosti vybaví jeden z nich pri vynaložení obvyklej opatrnosti, platí, že druhý účastník sa o splnení týchto náležitostí presvedčí. Preto súd vec nesprávne posúdil po právnej stránke a nesprávne vyhodnotil predpoklady, za akých treba dospieť k záveru, že držiteľ nemohol byť v držbe dobromyseľný. Zároveň si odporca uplatnil trovy prvostupňového a odvolacieho konania v celkovej výške 3.300,88 €.

K odvolaniu sa vyjadrili písomne navrhovatelia v 1/ až 3/ rade a navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Opätovne poukázali na darovaciu zmluvu zo dňa 14.1.1950, ktorou okrem iného rodičia pôvodnému navrhovateľovi N. C. darovali aj parcelu č. 850, vedenú v pozemkovoknižnej vložke č. 185 v celosti. Ohľadom nezvestného S. O. rodičia pôvodného navrhovateľa v zmluve vyhlásili, že S. O. je vo vložke č. 185 uvedený omylom.

Pôvodný navrhovateľ od 31.1.1950 nepretržite užíval celý pozemok parc. č. XXX, katastrálne územie Stupava v celosti, a naďalej ho užíval v celosti aj jeho právni nástupcovia, vlastnícke právo nadobudol vydržaním ku dňu 1.1.1962. Od 1.1.1951 bol pôvodný navrhovateľ oprávneným držiteľom spoluvlastníckeho podielu podľa ust. § 145 ods. 1 OZ č. 141/1950. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 4.7.2012 pod č.k. 5C 42/2008-167 vyzval odporcu, aby v lehote 10 dní zaplatil súdny poplatok za odvolanie vo výške 829,50 € v zmysle zák. č. 71/1992 Zb. § 2 ods. 4, § 9 ods. 3 a položky č. 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca, ktorý uviedol, že súdny poplatok bol súdom prvého stupňa vyrubený v nesprávnej výške a žiadal uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vyrubiť poplatok vo výške 99,50 €. Uviedol, že počas konania navrhovatelia navrhli zmenu návrhu na začatie konania a súd návrhu na zmenu petitu vyhovel a rozhodol rozsudkom tak, že spoluvlastnícky podiel k pozemku parc. č. XXX katastrálne územie L. o veľkosti 1/6 patrí do dedičstva po nebohom N. C..

Poukázal na poznámku č. 1 k položke č. 1 prílohy zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v zmysle ktorého sa z návrhu na začatie konania o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie, z návrhu na vypratanie nehnuteľnosti, bytu a nebytových priestorov, alebo na vydanie veci, poplatok vyberie podľa písm. b/ tejto položky, pričom podľa poznámky č. 3 prvá veta k položke č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatky podľa rovnakej sadzby platia i v odvolacom konaní vo veci samej. Ak súdny poplatok bol vyrubený aj určený z hodnoty spoluvlastníckeho podielu, bol vyrubený nesprávne.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a s poukazom na ust. § 214 ods. 1 O.s.p. po prejednaní odvolania dospel k záveru, že odvolaniu odporcu nie je možné vyhovieť.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa potom, ako pripustil zmenu petitu, vyhovel návrhu navrhovateľov v celom rozsahu, keď určil, že spoluvlastnícky podiel v rozsahu 1/6 na pozemku parc. č. XXX o výmere 9.884 m² zapísaný na LV č. XXXX, L. V. Y. v katastrálnom území L. patrí do dedičstva po nebohom N. C., W.. XX.X.XXXX, A.. X.X.XXXX. Podkladom bolo vykonané dokazovanie výsluchom účastníkov, písomná kúpnopredajná zmluva zo dňa 5.2.1938 a následne darovacia zmluva zo dňa 14.1.1950, keď súd prvého stupňa mal zato, že sú splnené všetky podmienky pre vyhovenie návrhu.

Súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, keď aplikoval na danú vec Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Darovacia zmluva pôvodného navrhovateľa a jeho rodičov bola uzavretá 14.1.1950, od 1.1.1951 predmetnú nehnuteľnosť v celosti užíval, a so zreteľom na všetky okolnosti mohol byť presvedčený o tom, že mu nehnuteľnosť patrí v celosti. Vzhľadom na vyššie uvedené správne súd prvého stupňa uzavrel, že pôvodný navrhovateľ vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu na predmetnom pozemku v rozsahu 1/6 nadobudol vydržaním podľa ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zák. č. 141/1950 Zb.

Ak vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti nadobudol pôvodný navrhovateľ N. C., po pripustení zmeny petitu, je dôvodný návrh navrhovateľov v 1/ až 3/ rade na určenie, že nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu, patrí do dedičstva po pôvodnom navrhovateľovi, zomrelom 8.1.2010.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa s poukazom na ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle § 224 ods. 1, v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovatelia mali v odvolacom konaní plný úspech vo veci, a preto im odvolací súd priznal trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby: 1/ vyjadrenie k odvolaniu, 2/ účasť na pojednávaní 26.11.2012 podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., pričom vychádzal zo sumy 58,69 € za 1 úkon + 1x režijný paušál 7,63 €; za dva úkony je to suma 132,64 € + DPH 20 %, celkom je to suma 159,16 €. Odvolací súd nechal v úvahu žiadané a vyčíslené trovy právneho zastúpenia navrhovateľov vo výške 744,24 € podľa § 10 ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

Odvolací súd zároveň vyhovel odvolaniu odporcu voči uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 4.7.2012 pod č.k. 5C 42/2008-167, keď vzhľadom na zmenu petitu návrhu mal súd prvého stupňa vyrubiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania podľa poznámky č. 1 k položke č. 1 prílohy zák. č. 71/1992 Zb., a to podľa písm. b/ tejto položky, pričom poplatok je vo výške 99,50 €, nakoľko predmetom vo veci samej sa rozhodovalo u určení, či spoluvlastnícky podiel patrí alebo nepatrí do dedičstva.

Uznesenie súdu prvého stupňa odvolací súd zmenil s poukazom na ust. § 220 O.s.p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.